

ĶEKAVAS NOVADA DOME

Gaismas iela 19 k-9 -1, Ķekava, Ķekavas pagasts, Ķekavas novads, LV-2123,
tālrunis 67935803, e-pasts: novads@kekava.lv

SĒDES PROTOKOLA PIELIKUMS

2021.gada 22.septembris

protokols Nr. 12/2021.

LĒMUMS Nr. 48.

Par izsniegtās atļaujas organizēt azartspēles Rīgas ielā 28, Ķekavā, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, atcelšanu

1. Ķekavas novada dome, ņemot vērā tās Attīstības komitejas 2021.gada 25.augusta sēdes atzinumu un Finanšu komitejas 2021.gada 26.augusta sēdes atzinumu, un, pamatojoties uz Azartspēļu un izložu likuma 41.panta otrās daļas 11.punktu un 42.panta desmito daļu, 2021.gada 8.septembra domes sēdē ir pieņēmusi lēmumu par turpmāku azartspēļu organizēšanas aizliegumu Ķekavas novada administratīvajā teritorijā.

2. Šādos apstākļos Ķekavas novada domei ir jāvērtē, vai spēļu zāles Rīgas ielā 28, Ķekavā, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, turpmāka darbība atbilst iedzīvotāju interesēm.

3. Azartspēļu un izložu likuma (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2006, 1., 14. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2011, 65. nr.; 2013, 188. nr.; 2015, 248. nr.; 2016, 241. nr.; 2017, 222., 242. nr.; 2019, 75. nr.; 2021, 73. nr.) 42.panta sestā daļa paredz, ka gadījumos, kad “azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā rada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu, pašvaldības dome ar motivētu lēmumu ir tiesīga atcelt izsniegto atļauju atvērt kazino, spēļu zāli, bingo zāli, totalizatoru vai derību likmju pieņemšanas vietu un organizēt attiecīgās azartspēles konkrētajās telpās.”

4. Rīgas rajona Ķekavas pagasta padome 2004.gada 13.augustā ir pieņēmusi lēmumu Nr.2.3.6.§ “Par piekrišanas atļaujām tirdzniecībai un komercdarbībai”, protokols Nr.11, ar kuru SIA “Alfor”, reģistrācijas numurs 40003512913, ir izsniegusi piekrišanas atļauju organizēt azartspēles Rīgas ielā 28, Ķekavā. Atļauja ir izsniegta līdz 2007.gada 13.augustam, tomēr, ņemot vērā Azartspēļu un izložu likuma 42.panta ceturto daļu un Pārejas noteikumu 15.punktu, izsniegtā atļauja ir izsniegta uz nenoteiktu laiku.

Līdz ar to Ķekavas novada domei, lai pieņemtu lēmumu par iepriekšminētās atļaujas atcelšanu, ir jākonstatē, vai spēļu zāle Rīgas ielā 28, Ķekavā, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, rada būtisku valsts un administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu.

5. Kā noteikts Administratīvā procesa likuma 85.panta otrās daļas 4.punktā, “adresātam labvēlīgu tiesisku administratīvo aktu var atcelt tad, ja ir [...] mainījušies lietas faktiskie vai tiesiskie apstākļi, kuriem pastāvēt administratīvā akta izdošanas brīdī iestāde varētu šādu administratīvo aktu neizdot, un administratīvā akta palikšana spēkā skar būtiskas sabiedrības intereses”.

Šīs normas izpratnē ar “tiesisko apstākļu maiņu” saprot tādu materiālo tiesību normu grozīšanu, uz kuru pamatojoties, ir ticis izdots sākotnējais administratīvais akts (*Briede J., 85.panta komentārs. Grām.: Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa. Sagatavojis autoru kolektīvs. Dr.iur. J.Briedes zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 848.lpp.*).

Savukārt normā lietotais jēdziens “būtiskas sabiedrības intereses”, tāpat kā Azartspēļu un izložu likuma 42.panta trešajā un sestajā daļā lietotais jēdziens “būtisks valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumums”, ir nenoteiktais jeb atklātais tiesību jēdziens, kas katrā konkrētā gadījumā iestādei jāpiepilda ar saturu, noskaidrojot un pamatojot, kādas konkrēti sabiedrības intereses tiek aizsargātas (*Briede J., Levits E., 65.panta komentārs. Grām.:*

Administratīvā procesa likuma komentāri. A un B daļa. Sagatavojis autoru kolektīvs. Dr.iur. J.Briedes zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2013, 621.lpp.).

6. Ar 2006.gada 8.jūnija grozījumiem Azartspēļu un izložu likuma 42.panta trešajā un sestajā daļā (kuri stājās spēkā 2006.gada 4.jūlijā) likumdevējs ir būtiski papildinājis pašvaldību kompetenci atļauju izsniegšanā un arī nelabvēlīgu administratīvo aktu izdošanā: pašvaldībai ir paredzēta kompetence ne tikai neizsniegt, bet arī atcelt jau iepriekš izsniegto atļauju spēļu zāles atvēršanai, ja azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā rada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu. Minētais ir pietiekams pamats, lai konstatētu Administratīvā procesa likuma 85.panta otrās daļas 4.punktā paredzēto apstākļu iestāšanos, proti, tiesisko apstākļu maiņu, kuriem pastāvot var tikt pārvērtēta tādas atļaujas, kas izsniegta spēļu zāles atvēršanai pirms šo likuma grozījumu spēkā stāšanās datuma, izsniegšanas pamatotība.

7. Tādējādi, lemjot jautājumu par šādas atļaujas atcelšanu, pašvaldības pienākums ir pamatot būtisku sabiedrības interešu pastāvēšanu gan atbilstoši Administratīvā procesa likuma 85.panta otrās daļas 4.punktam, gan atbilstoši Azartspēļu un izložu likuma 42.panta sestajai daļai, kas paredz pašvaldības kompetenci atcelt šādu atļauju, ja azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā rada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu (*Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 28.jūnija sprieduma lietā Nr.A42446607 12. un 13.punkts; Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 1.februāra sprieduma lietā Nr.A42447407 10.punkts*).

8. Likumdevējs, pieņemot 2006.gada 8.jūnija grozījumus Azartspēļu un izložu likuma 42.panta trešajā un sestajā daļā, ir pielāvis, ka azartspēļu organizēšanas vietu skaits var tikt būtiski samazināts un izvietojums pārstrukturēts atbilstoši sabiedrības interesēm. Tā kā vietējā pašvaldība objektīvi vislabāk pārzina attiecīgās administratīvās teritorijas apstākļus un atbilstoši tiem spēj novērtēt attiecīgās darbības riskus, kompetence izšķirt jautājumu, kuros gadījumos šis komercdarbības veids ir atļaujams konkrētā vietā un kuros nav, ir nodota tieši pašvaldībām (*Augstākās tiesas 2010.gada 17.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-227/2010 (Nr.A42546107) 8.punkts; Augstākās tiesas 2010.gada 18.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-289/2010 (lieta Nr.A42545506) 8.punkts; Augstākās tiesas 2010.gada 22.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-318/2010 (Nr.A42452207) 13.punkts; Augstākās tiesas 2012.gada 25.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-185/2012 (Nr.A42778909) 7.punkts; Augstākās tiesas 2012.gada 14.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-9/2012 (Nr.A42565807) 9.punkts; Augstākās tiesas 2012.gada 14.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-4/2012 (Nr.A42554407) 11.punkts*).

Azartspēļu un izložu likuma 42.panta trešajā un sestajā daļā lietotais jēdziens “būtisks valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumš” ir nenoteiktais jeb atklātais tiesību jēdziens, kas ietverts normas tiesiskā sastāva (nevis tiesisko seku) daļā un kas pašvaldībai, lemjot par atļaujas izsniegšanu vai atcelšanu, jāpiepilda ar saturu jeb jākonkretizē. Šis jēdziens iekļauts likumā, lai pašvaldībai būtu kompetence novērtēt iespējamās vai jau esošās azartspēļu organizēšanas vietas atrašanās riskus savā administratīvajā teritorijā un tos samazināt, un šajā ziņā pašvaldībai ir ar likumu piešķirta novērtējuma brīvība (*Augstākās tiesas 2010.gada 18.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-289/2010 (lieta Nr.A42545506) 7. un 8.punkts; Augstākās tiesas 2012.gada 30.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-5/2012 (Nr.A42556606) 8.punkts; Augstākās tiesas 2012.gada 14.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-4/2012 (Nr.A42554407) 8.punkts; Augstākās tiesas 2014.gada 16.maija sprieduma lietā Nr.SKA-37/2014 (Nr.A42556606) 7. un 11.punkts*). Šādas novērtējuma brīvības gadījumā pašvaldībai kā iestādei nav jāizdara lietderības apsvērumi, kuri minēti Administratīvā procesa likuma 65.pantā (*Augstākās tiesas 2010.gada 18.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-289/2010 (Nr.A42545506) 7.punkts; Augstākās tiesas 2013.gada 11.janvāra sprieduma lietā Nr.SKA-53/2013 (Nr.A42680309) 8.punkts*).

9. Atbilstoši Azartspēļu un izložu likuma 42.panta trešās un sestās daļas jēgai secināms, ka pašvaldībai sabiedrības intereses jāvērtē, aplūkojot konkrēto azartspēļu organizēšanas vietu. Likumdevējs piešķīris pašvaldībai tiesības izvērtēt iedzīvotāju interešu iespējamo aizskārumu, ņemot vērā vietējos apstākļus. Pašvaldības ierobežojoša lēmuma apsvērumiem ir jābūt konkrētās

vietas apstākļos pietiekami precīzi pamatotiem, nevis vispārīgiem (*Augstākās tiesas 2010.gada 17.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-227/2010 (Nr.A42546107) 8.punkts; Augstākās tiesas 2010.gada 18.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-289/2010 (lieta Nr.A42545506) 9.punkts; Augstākās tiesas 2010.gada 22.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-318/2010 (Nr.A42452207) 13.punkts; Augstākās tiesas 2010.gada 14.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-404/2010 (Nr.A42447407) 10.punkts; Augstākās tiesas 2012.gada 25.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-185/2012 (Nr.A42778909) 7. un 11.punkts; Augstākās tiesas 2012.gada 14.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-9/2012 (Nr.A42565807) 10.punkts).*

No otras puses, īstenojot ar Azartspēļu un izložu likuma 42.pantu piešķirto novērtējuma brīvību, jāņem vērā, ka likumdevējs nav noteicis pašvaldības pienākumu katrā gadījumā pierādīt, ka konkrētā azartspēļu organizēšanas vieta ir nevēlami ietekmējusi personu uztveri, apziņu vai rīcību attiecībā uz azartspēļu pakalpojumiem. Tā kā šādu faktu esības un cēloņsakarības pierādīšana būtu pārlieku apgrūtināša vai pat neiespējama, pašvaldībai ir jāpamato sabiedrības interešu būtiska aizskāruma objektīva iespējamība, bet nav jāpierāda konkrēti interešu aizskāruma apstākļi (*Augstākās tiesas 2010.gada 17.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-227/2010 (Nr.A42546107) 11.punkts).*

9. Pēc tam, kad SIA "Alfor", reģistrācijas numurs 40003512913, tika izsniegta atļauja Spēļu zāles atvēršanai un attiecīgo azartspēļu organizēšanai, mainījās lietas tiesiskie apstākļi, jo ir stājušies spēkā vairāki grozījumi Azartspēļu un izložu likumā, kas būtiski papildināja pašvaldību kompetenci azartspēļu regulēšanas jomā, paredzot tām kompetenci ne tikai atteikt izsniegt atļauju, bet arī atcelt jau izsniegtu atļauju, ja azartspēļu organizēšana konkrētajā vietā rada būtisku valsts un attiecīgās administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārumu, kā arī noteikt teritoriālu azartspēļu organizēšanas aizliegumu (grozījumi Azartspēļu un izložu likuma 42.panta trešajā un sestajā daļā, kas stājās spēkā 2006.gada 4.jūlijā, grozījumi Azartspēļu un izložu likuma 41. un 42. pantā, kas stājās spēkā 2021. gada 17. aprīlī), kā arī ar Ministru kabineta 2021. gada 14. jūlija rīkojumu Nr. 509 "Par Azartspēļu un izložu politikas pamatnostādņēm 2021.-2027. gadam" apstiprinātas Azartspēļu un izložu politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam (turpmāk – pamatnostādnes).

10. Pamatnostādnes paredz, ka, veidojot azartspēļu un izložu politiku, "nepieciešams nodrošināt līdzsvaru starp azartspēļu un izložu organizēšanu kā brīva laika pavadīšanas veidu un sabiedrības interesēm, tostarp personu tiesību aizsardzību, tajā skaitā novēršot iespējamo atkarības rašanos no azartspēlēm un izlozēm, kā arī mazinot sabiedrības veselības riskus un sociālos riskus." Tas vienlīdz attiecas kā uz valsts, tā pašvaldību līmeni.

Pamatnostādņēs minēts, ka, "atbilstoši SKDS 2016.gada veiktajai aptaujai, 26% no tiem respondentiem, kuri pēdējo 12 mēnešu laikā ir spēlējuši azartspēles, ir bijuši gadījumi, kad spēle tik lielā mērā pārņem savā varā, ka apkārtējā pasaule uz brīdi pārstāj eksistēt". Nav apšaubāms, ka šāds stāvoklis negatīvi ietekmē personas privāto un profesionālo dzīvi. Kā minēts pamatnostādņēs, atbilstoši daži pētījumiem gados jaunāko cilvēku vidū problemātisko spēlētāju ir divreiz vairāk nekā citās grupās.

12. Pamatnostādņēs noteikts, ka ir pierādīts, ka azartspēļu spēlēšana bērībā un pusaudža gados ir saistīta ar augstāku risku veidoties azartspēļu atkarībai turpmākās dzīves laikā. Ir atrasta cieša sakarība starp azartspēļu spēlēšanu un antisociālu un vardarbīgu uzvedību, īpaši jauniešu vidū. Arī vājas sekmes mācībās ir asociētas ar azartspēļu spēlēšanu. Internalizēti simptomi - depresija, trauksme, distress, suicidālas domas arī ir cieši saistītas ar azartspēļu atkarību, sevišķi jauniešu populācijā. Globāli azartspēļu spēlēšanas izplatība jauniešu vidū pieaug, bet agrīna azartspēļu spēlēšana var palielināt problemātisku azartspēļu paradumu izveidošanos dzīves laikā.

Ķekavas ciemam, tāpat kā citām Pierīgas apdzīvotajām vietām, raksturīgs augsts gados jaunu iedzīvotāju īpatsvars. Ķekavas jauno ideju centrs, kas ir jauniešu pulcēšanās vieta, atrodas 200 metru, Ķekavas vidusskolas sākumskolas klases – 350 metru, bet Ķekavas vidusskolas pārējās klases – 650 metru attālumā no spēļu zāles Rīgas ielā 28, Ķekavā, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā. Ķekavas vidusskolā mācās vairāk kā 1300 skolēnu.

Lai gan Azartspēļu un izložu likumā noteikts, ka spēļu zālē nedrīkst iekļūt personas, kuras nav sasnējušas 18 gadu vecumu, un līdz ar to tiešā veidā uz lielāko daļu no Ķekavas izglītības iestāžu audzēkņiem ietekme nerodas, tomēr citu valstu prakse kopumā liecina par centieniem spēļu zāles attālināt no skolas vecuma jauniešu pulcēšanās vietām. Vācijā kopš 2017. gada ir spēkā nosacījums, ka divas spēļu zāles nevar atrasties viena otrai tuvāk par 350 metriem, tas pats attiecas uz spēļu zāles attālumu no skolām un citām jauniešu pulcēšanās vietām¹. Berlīnes federālajā zemē šis attālums ir lielāks – 500 metri². Itālijas reģioniem ir piešķirtas tiesības noteikt minimālos attāluma ierobežojumus no 200 līdz 500 metriem no "ievainojamiem" objektiem (skolām, slimnīcām, kā arī baznīcām). Arī Beļģijas Karalistē pastāv attāluma ierobežojums spēļu zāļu organizēšanai tuvu skolām, slimnīcām, ieslodzījumu vietām, reliģiskām organizācijām, kā arī citām vietām, kurās regulāri tiekas jauni cilvēki. Līdzīgs aizliegums pastāv Maltā, nosakot spēļu zāļu attālumu no skolām, reliģiskām organizācijām un citām spēļu zālēm.

13. Kā noteikts pamatnostādnēs, pētījumi ir apliecinājuši, ka azartspēļu norises vietu attālumam līdz iedzīvotāju dzīves vietai ir statistiski nozīmīga saikne ar paredzamo problemātisko paradumu izplatību pieaugušo populācijā. Iedzīvotājiem, kuri dzīvo 16 km rādiusā no spēļu zālēm vai kazino, pastāv divas reizes augstāks problemātisku spēlēšanas paradumu attīstības risks nekā iedzīvotājiem, kuri dzīvo lielākā attālumā. Arī attiecībā uz citiem azartspēļu veidiem šāda saikne ir konstatēta, proti, iedzīvotājiem, kuri dzīvo tuvāk nekā 0,7 km no jebkādas azartspēļu norises vietas, ir 2,05 reizes lielāks problemātisku paradumu attīstības risks nekā iedzīvotājiem, kuri dzīvo vairāk nekā 3 km attālumā. Ņemot vērā, ka risks, ka iedzīvotāji spēlēs azartspēles un ka viņiem izveidosies problemātiski spēlēšanas paradumi, ievērojami palielinās, ja dzīvesvietas tuvumā atrodas spēļu zāle vai kazino, tad šādu azartspēļu vietu ierobežošana ir visbūtiskākā teritorijās, kurās ir liels iedzīvotāju blīvums, kā tas ir Ķekavas ciemā.

Literatūrā atzīts, ka pastāv saikne starp azartspēļu pieejamību un spēlētāju skaitu³. Tā, piemēram, ASV veiktajos pētījumos secināts, ka dzīvošana 50 jūdžu attālumā no kazino rada par 50 % augstāku atkarības risku no azartspēlēm, un kazino 10 jūdžu attālumā no personas dzīvesvietas palielina problemātiskās spēlēšanas iespējamību⁴. Līdzīga saikne konstatēta pētījumos Austrālijā, Jaunzēlandē un Kanādā⁵.

Spēļu zāle Rīgas ielā 28, Ķekavā, atrodas faktiski sabiedriskā transporta pieturvietā. Nav šaubu, ka šāds novietojums veicina spēļu zāles apmeklējumu arī tādām personām, kuras sākotnēji nav vēlējušās to darīt, bet, piemēram, meklē patvērumu nelabvēlīgu laikapstākļu dēļ, gaidot transportlīdzekli.

Pretēji starptautiskajai praksei, minētā spēļu zāle atrodas tuvāk par 100 metriem no baznīcas.

14. Satversmes tiesa ir secinājusi, ka Satversmes 105.pants paredz gan īpašuma tiesību netraucētu īstenošanu, gan arī valsts tiesības sabiedrības interesēs ierobežot šīs tiesības (sk. Satversmes tiesas 2019. gada 16. maija sprieduma lietā Nr. 2018-17-03 14. punktu). Azartspēļu un izložu likums paredz kārtību, kādā sabiedrības interesēs ierobežojamas azartspēļu komersantu īpašumtiesības, proti, komersantiem, lai tie varētu nodarboties ar azartspēļu organizēšanu, ir jāsaņem, pirmkārt, azartspēļu organizēšanas licence, otrkārt, pašvaldības atļauja atvērt spēļu zāli un organizēt azartspēles konkrētās telpās un, treškārt, spēļu zāles licence. Turklāt likums paredz arī pašvaldību tiesības atcelt jau izsniegto azartspēļu organizēšanas atļauju.

¹ Vācijas federālās valdības un federālo zemju nolīgums par azartspēļu regulējumu ("Glücksspielstaatsvertrag") un tā īstenošanas likumi atsevišķās federālajās zemēs ("Gesetz zur Ausführung des Glücksspielstaatsvertrages")

² Ausführungsgesetz zum Glücksspielstaatsvertrag, 9. paragrāfa trešā daļa, pieejams <https://gesetze.berlin.de/bsbe/document/jlr-Gl%C3%BCStVtrAGBE2012rahmen>

³ "Prevention of Problem Gambling: A Comprehensive review of the Evidence and Identified Best Practices", 2012. Pieejams <https://opus.uleth.ca/bitstream/handle/10133/3121/2012-PREVENTION-OPGRC.pdf>

⁴ Turpat, 27.lapa.

⁵ Turpat.

15. Lai noskaidrotu, vai noteiktais pamattiesību ierobežojums ir attaisnojams, jāpārbauda, vai: 1) ierobežojums ir noteikts saskaņā ar likumu; 2) ierobežojumam ir leģitīms mērķis; 3) ierobežojums ir samērīgs (sk. Satversmes tiesas 2019. gada 16.maija sprieduma lietā Nr. 2018-17-03 16. punktu).

Azartspēļu un izložu likuma 42. panta sestā daļa nepārprotami nosaka, ka pašvaldība ir tiesīga ar motivētu lēmumu atcelt izsniegto atļauju.

Satversmes tiesa ir secinājusi, ka demokrātiskas tiesiskas valsts pamatnorma un Satversmes 101.pants ietver pašvaldību principu un rada tiesisku pamatu pašvaldību institucionālai pastāvēšanai un funkcionālai darbībai. Pašvaldība institucionālajā aspektā ir īpaša valsts pārvaldes jeb publisko lietu pārvaldīšanas forma – pašpārvalde, kuras augstākais orgāns – dome – ir demokrātiski tieši leģitimēta, proti, pašvaldības iedzīvotāju ievēlēta. Savukārt funkcionālajā aspektā valsts pārvalde atbilstoši demokrātijas principam un pašvaldības principam ir organizējama subsidiāri, proti, nozīmīgu vietēja rakstura vajadzību un interešu pārvaldīšana nododama pēc iespējas tuvāk pašiem iedzīvotājiem viņu organizētai pašvaldībai. Valstij un pašvaldībai piekritīgo pārvaldes funkciju nošķiršana ir atkarīga no likumdevēja apsvērumiem par iespējami efektīvāko valsts pārvaldi un pārvaldāmo interešu izlemšanu pēc iespējas tuvāk iedzīvotājiem. Pašvaldības atrodas Ministru kabineta padotībā un kompetences jomā un kā pastarpinātās pārvaldes iestādes organizatoriski ietilpst vienotajā valsts pārvaldes sistēmā (sk. Satversmes tiesas 2019. gada 16.maija sprieduma lietā Nr. 2018-17-03 18. punktu).

Šis lēmums ir pieņemts, pamatojoties uz likumu un Ķekavas novada pašvaldības nolikuma noteiktajā kārtībā, līdz ar to secināms, ka ierobežojums ir noteikts saskaņā ar likumu.

Īpašumtiesību ierobežojuma, proti, ar šo lēmumu noteiktā aizlieguma organizēt azartspēles konkrētā vietā, mērķis ir Ķekavas novada iedzīvotāju tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, šajā jēdzienā ietverot arī sabiedrības un it īpaši ģimeņu materiālo un nemateriālo labklājību, jauniešu tiesību aizsardzību, kā arī sabiedrības tiesības uz ilgtspējīgu attīstību un sabiedrības interesi tikt aizsargātai no azartspēļu nelabvēlīgās ietekmes. Līdz ar to ar šo lēmumu noteiktā pamattiesību ierobežojuma leģitīmais mērķis ir citu cilvēku tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzība.

Lai izvērtētu ar šo lēmumu noteiktā ierobežojuma atbilstību samērīguma principam, ir jānoskaidro: 1) vai likumdevēja lietotie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai, tas ir, vai ar apstrīdēto normu var sasniegt ierobežojuma leģitīmo mērķi; 2) vai šāda rīcība ir nepieciešama, tas ir, vai mērķi nevar sasniegt ar citiem, personas tiesības un likumiskās intereses mazāk ierobežojošiem līdzekļiem; 3) vai likumdevēja rīcība ir atbilstoša, tas ir, vai labums, ko iegūst sabiedrība, ir lielāks par personas tiesībām un likumiskajām interesēm nodarīto kaitējumu (sk. Satversmes tiesas 2019.gada 16.maija sprieduma lietā Nr. 2018-17-03 18.punktu).

Šajā lēmumā noteiktais pamattiesību ierobežojums pasargā personas no pieejas spēļu zālēm un līdz ar to arī no potenciālas azartspēļu atkarības, jo spēļu zāļu pieejamība ir viens no atkarību veicinošiem faktoriem. Tātad minētais ierobežojums ļauj aizsargāt citu cilvēku tiesības un sabiedrības labklājību.

Ķekavas novada dome secina, ka nepastāv tādi alternatīvi līdzekļi, kas ierobežotu personas pamattiesības mazāk nekā ar šo lēmumu noteiktais ierobežojums un kuri vienlaikus ļautu sasniegt šā ierobežojuma leģitīmo mērķi vismaz tādā pašā kvalitātē. Tādējādi šajā lēmumā noteiktais pamattiesību ierobežojums ir nepieciešams leģitīmo mērķu – citu cilvēku tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzība – sasniegšanai.

Ķekavas novada dome, pieņemot šo lēmumu, ir salīdzinājusi komersanta – azartspēļu organizatora – tiesības veikt komercdarbību un gūt no tās labumu, no vienas puses, un indivīda tiesības uz dzīvi labvēlīgā vidē, sabiedrības tiesības uz ilgtspējīgu attīstību un interesi tikt aizsargātai no azartspēļu nelabvēlīgās ietekmes, kā arī azartspēļu spēlētāju un viņu tuvinieku tiesības, no otras puses. Ar šo lēmumu noteiktais pamattiesību ierobežojums skar vienu komersantu, bet ar leģitīmo

mērķi aizsargātās tiesības un intereses attiecas uz daudz plašāku personu loku un labumu no šā ierobežojuma gūst visa sabiedrība.

16. Ķekavas novada dome konstatē, ka sabiedrības interešu aizskārums, darbojoties spēļu zālei Rīgas ielā 28, Ķekavā, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, izpaužas sekojoši. Ir pierādīts, ka azartspēļu spēlēšana jaunībā ir saistīta ar augstāku risku veidoties azartspēļu atkarībai turpmākās dzīves laikā, kā arī pastāv cieša sakarība starp azartspēļu spēlēšanu un antisociālu un vardarbīgu uzvedību, īpaši jauniešu vidū. Spēļu zāles atrašanās tiešā jauniešu pulcēšanās vietu tuvumā (skolas, interešu izglītība, sabiedriskais transports, brīvā laika pavadīšanas iespējas) tiešā veidā veicina iespējamību, ka jaunieši iesaistās azartspēlēs.

Tomēr sabiedrības interešu aizskārums konstatējams arī citās vecuma grupās. Spēļu zāle Rīgas ielā 28, Ķekavā, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, atrodas vienā no noslogotākajām Ķekavas ciema sabiedriskā transporta pieturvietām, kā arī mazāk kā 100 metru attālumā no baznīcas. Spēļu zāles atrašanās šādā centrālā un visiem pieejamā publiskā vietā pakļauj iedzīvotājus literatūrā plaši atzītajam azartspēļu kaitīgo seku iestāšanās riskam (finansiālie zaudējumi, atkarības, problēmas ģimenes dzīvē un bērnu aprūpes nenodrošināšana). Īpaši svarīgi no azartspēļu kaitīgās ietekmes ir pasargāt iedzīvotājus ar zemiem ienākumiem.

Spēļu zāles Rīgas ielā 28, Ķekavā, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, sniegtie pakalpojumi ir izklaides pakalpojumi, un tie nekādā gadījumā nevar tikt uzskatīti par sabiedrībai vitāli svarīgiem. Pieņemot, ka minētā spēļu zāle tiks slēgta, minētais pakalpojums tiem Ķekavas novada iedzīvotājiem, kuri to vēlēsies izmantot izklaides nolūkiem, joprojām būs pieejams Rīgā. Tādējādi šīs iedzīvotāju grupas iespējamais interešu aizskārums nav vērtējams kā būtisks; vienlaikus no minētās spēļu zāles slēgšanas iegūtu visa Ķekavas novada sabiedrība kopumā, jo azartspēļu atkarības risks samazināsies mazāk aizsargātām sabiedrības grupām, proti, jauniešiem un cilvēkiem ar maziem ienākumiem.

17. Ķekavas novada dome no 2021.gada 27.augusta līdz 2021.gada 3.septembrim savā tīmekļa vietnē www.kekava.lv organizēja iedzīvotāju aptauju ar mērķi noskaidrot, vai sabiedrība atbalsta spēļu zāles Rīgas ielā 28, Ķekavā, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, darbības turpināšanu. Kopumā saņemta 1361 atbilde, 88,4 % respondentu atbalsta spēļu zāles Rīgas ielā 28, Ķekavā, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, slēgšanu, bet 158 jeb 11,6 % no atbildēm norādīts, ka minētās spēļu zāles darbība saglabājama.

18. Ņemot vērā iepriekš minēto, Ķekavas novada dome konstatē, ka spēļu zāles Rīgas ielā 28, Ķekavā, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā, darbība rada būtisku valsts un administratīvās teritorijas iedzīvotāju interešu aizskārums, proti, uzņēmēja interese gūt peļņu no komercdarbības azartspēļu un izložu jomā nav samērīga ar Ķekavas novada iedzīvotāju kopējām interesēm.

Pamatojoties uz:

- likuma "Par pašvaldībām" 21.panta pirmās daļas 27.punktu un 41.panta pirmās daļas 3.punktu,
- Azartspēļu un izložu likuma 42.panta sesto un astoto daļu;
- kā arī ņemot vērā Ķekavas novada domes Attīstības komitejas 2021.gada 25.augusta un 2021.gada 15.septembra sēžu atzinumiem un Finanšu komitejas 2021.gada 26.augusta un 2021.gada 16.septembra sēžu atzinumiem,

Atklāti balsojot

ar **16** balsīm "Par" (Agnese Geduševa, Aigars Vītols, Andris Ceļmalnieks, Andris Vītols, Arnolds Keisters, Dace Cīrulle, Gatis Līcis, Inese Jēkabsons, Ineta Romanovska, Juris Žilko, Karina Putniņa, Kristīne Legzdiņa, Rihards Gorkšs, Valts Variks, Viktorija Baire, Voldemārs Pozņaks), "Pret" – **nav**, "Atturas" – **nav**, "Nepiedalās" – **1** (Juris Jerums),

Ķekavas novada dome NOLEMJ:

1. Atcelt ar Rīgas rajona Ķekavas pagasta padomes 2004.gada 13.augusta lēmumu Nr.2.3.6.§ “Par piekrišanas atļaujām tirdzniecībai un komercdarbībai”, protokols Nr.11, SIA “Alfor”, reģistrācijas numurs 40003512913, izsniegto piekrišanas atļauju organizēt azartspēles Rīgas ielā 28, Ķekavā, Ķekavas pagastā, Ķekavas novadā.
2. Uzdot Ķekavas novada pašvaldības iestādes “Ķekavas novada centrālā administrācija” Administratīvajai pārvaldei nosūtīt šo lēmumu ierakstītā pasta sūtījumā uz SIA “Alfor”, reģistrācijas numurs 40003512913, juridisko adresi Plieņciema iela 12, Mārupe, Mārupes pag., Mārupes nov., LV-2167, un Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijai uz e-adresi.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 70.panta pirmajai un otrajai daļai, šis lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 76.panta otrajai daļai un 188.panta otrajai daļai, šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā, Baldones ielā 1A, Rīgā, LV-1007, viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas.

Sēdes vadītājs: (PARAKSTS*)   J.Žilko

***ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU
ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.**